

Juletræer og pyntegrønt

Anlæg af juletræ- og pyntegrøntkulturer er et godt alternativ til landbruget. Men det er også en tillidssag, som kræver, at De får god rådgivning og har en stor faglig ekspertise i ryggen.

Hos Hedeselskabet har vi projekteret, plantet, vedligeholdt og solgt fra tusindvis af hektarer med juletræer og pyntegrønt.

Det giver vore kunder den størst mulige sikkerhed for et godt økonomisk udbytte - uden overraskelser undervejs.

Kontakt Hedeselskabet og få et konkret tilbud på anlæg af Deres juletræ- og pyntegrøntkulturer.

Lokalkontakt:

Skovfoged N. Nielsen

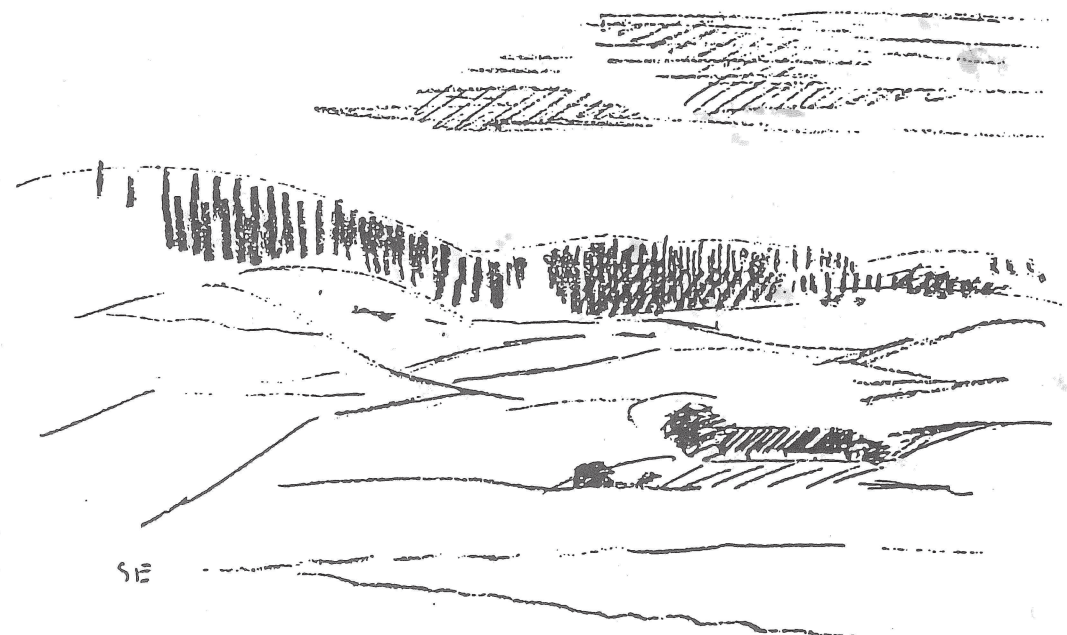
Telefon 98 29 60 18

Biltelefon 30 86 22 28 eller:

HEDESELSKABET

Nordjyllands skovdistrikt
Nyhavnsgade 6, 9100 Ålborg
Telefon 98 12 14 77

HAMMER BAKKER - *Nyt*

1994, ÅRGANG 4, NR. 1

HAMMER BAKKER - *Nyt*

1994, ÅRGANG 4, NR. 1

Redaktion: Niels Bundgaard.

Kære læsere

Vi har haft en god og velbesøgt generalforsamling med ca 50 deltagere. Det er rart for bestyrelsen, at så mange mødte frem. En væsentlig årsag hertil var uden tvivl interessen for at genopleve sidste års udflugt gennem Werner Davidsens videofilm. Der er en stor tak til Nr.Uttrup kaserne (Ebbe Godtfredsen), som stillede lokaler og beværtning til rådighed.

Der er også en stor tak til Jens Anderberg og Jan Kristensen for deres arbejde i bestyrelsen fra foreningens start, og hermed velkommen til de to nye bestyrelsesmedlemmer Werner Davidsen og Svend Nielsen. Vi vil helt sikkert også i den nye bestyrelse få et godt samarbejde.

Som redaktør er jeg til stadighed interesseret i nyt stof til bladet, det kan være emner som ønskes belyst, historier eller overleveringer fra bakkerne.

BESTYRELSESMEDLEMMER.

Formand Tage Kragbak
Vesterbæk 45
9310 Vodskov
tlf 98 29 69 99

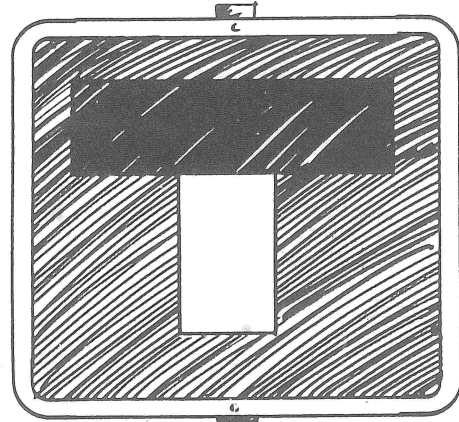
Svend Nielsen
Søhusevej 62
9380 Vestbjerg
tlf 98 29 65 08

Niels Nielsen
Vesterbæk 40
9310 Vodskov
tlf 98 29 60 18

Werner Davidsen
Søhusevej 85
9310 Vodskov
tlf 98 28 66 22

Ebbe Godtfredsen
Store Ståpris
Hammervej 48
9380 Vestbjerg

Niels Bundgaard
Attrupvej 17
9310 Vodskov
tlf 98 29 39 62

*Det er nemmere
at skyde genvej*

når man er lokal.

Vi behøver ikke at tage de store omveje.
Vi er lokale og ta'r altid den korteste vej.

Din personlige bankrådgiver kender dine forhold og lokalsamfundets muligheder, og finder nemmere den rigtige løsning.

Hos os skal du ikke vente på en godkendelse fra et fjernt kontor.

Den lokale bank finder en genvej for dig.

 Nørresundby Bank

- den lokale bank

Formandens beretning på Lodsejers sammenslutningen Hammer Bakkers 4. ordinære generalforsamling tirsdag den 19. april 1994 på Nørre Uttrup Kaserne om S sammenslutningens virksomhed det forløbne år.

I S sammenslutningens 4. år kan det nu fastslås, at S sammenslutningen har etableret sig som en fast bestanddel af bakkernes liv.

Der har været holdt 5 bestyrelsesmøder i løbet af året, 3 ordinære og 2 ekstraordinære.

HAMMER BAKKER-NYT:

I løbet af året er der udgivet 2 numre, henholdsvis i april og november.

Som oplyst i nr. 2, er Arne Neergaard Jacobsen i løbet af 1993 fratrådt som redaktør. Stor tak til Arne for hans initiativ til at oprette bladet og for hans energiske arbejde som redaktør af de første 2 1/2 årgange.

Niels Bundgaard har påtaget sig at løfte arven som ny redaktør. Tak for det og held og lykke med det. Jeg opfordrer medlemmerne, bladets øvrige læsere og andre interesserede til at hjælpe Niels med at gøre bladet så spændende og indholdsrigt som muligt ved at bidrage med stof til bladet i form af indlæg, illustrationer, oplysninger osv.

Tak til bidragsyderne til 1993-numrene, nemlig Christian Roesdahl, Poul G. Kristensen, Sheena Villadsen, Jens Pedersen, Karl Møller, Per Thomassen og Niels Nielsen og til annoncørerne Nørresundby Bank, Kirkebakke Skovbrug, PJ Skovværktøj, KURT's Savværk/Tømmerhandel, Hedeselskabet og HF Transport & Fiskehandel A/S (Havnens Fiskebod), der har skabt det økonomiske grundlag for bladet.

Bestyrelsen har besluttet at nedsætte annoncepriserne noget, så flere kan få mulighed for at annoncere.

Som vanligt har bidragsyderne ikke fået vederlag, men også i år - denne gang på Attrupgård - har der været holdt en hyggelig og fornøjelig frokost for bidragsyderne.

HESTEVOGNSTUR:

Årets festlige og sociale arrangement var hestevognsturen den 15. maj, der er omtalt i Hammer Bakker-Nyt nr. 2, og som vi skal opleve eller genopleve på video i aften.

Tak til Vendsyssel Køre Forening, der stillede ekvipager til rådighed for turen og til vort medlem Poul Erik Pedersen, som også er medlem af Køreforeningen, og som stod for kontakten dertil. Måske kunne der blive et varigt samarbejde mellem Køreforeningen og Lodsejers sammenslutningen.

ANDRES BENYTTELSE AF BAKKERNE:

Om det almindelige publikums færden i bakkerne er der intet særligt at bemærke.

Flere steder i bakkerne er der desværre sket en alvorlig tilsvining ved folks henkastning af mange slags affald, så der nogle steder ligger så meget, at det opfordrer til at smide endnu mere. Den nye bestyrelse må tage sig af problemet ved henvendelse til Aalborg Kommune.

Mountainbike-kørsel udenfor vej og sti blusser imidlertid indimellem lidt vel meget op, og derfor henvendte S sammenslutningen sig den 2. april 1993 til Friluftsrådet, hvor man påpegede dette problem og udbad sig underretning om, hvad rådet foretager sig i den anledning. Henvendelsen førte til, at Friluftsrådet den 25. juni 1993 skrev til Friluftsrådets organisationers lokalafdelinger i området omkring Hammer Bakker, hvor man gjorde opmærksom på S sammenslutningens henvendelse, og hvor man præciserede reglerne om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen.

På forrige års generalforsamling rejste Werner Davidsen spørgsmålet om forsvarets benyttelse af bakkerne til øvelser og løb og kritiserede særligt, at lodsejerne i mange tilfælde ikke blev underrettet.

Den kritik førte til, at der den 9. juni 1993 blev holdt et møde her på kaserne, hvor forsvaret var repræsenteret af chefer for de enheder, der benytter bakkerne, og hvor Lodsejers sammenslutningen var repræsenteret af Werner Davidsen, Tonny Nielsen og mig.

Det var et godt møde, hvor der blev talt klart sprog, som helt sikkert også blev forstået. Sammenslutningens hovedbudskab var, at vi ikke har noget imod militær aktivitet i bakkerne, blot 2 afgørende betingelser opfyldes, nemlig for det første, at de berørte lodsejere hver gang underrettes i god tid (sådan som reglerne siger, de skal), og for det andet, at aktiviteterne spredes ligeligt både indenfor bakkerne og mellem bakkerne og andre øvelsesområder, som garnisonen kan benytte. De militære deltagere i mødet gav tilsagn om, at man ville efterleve dette. En umiddelbar virkning af mødet var, at parkeringspladsen ved Brødland, som meget ofte har været benyttet som udgangspunkt for militære løb, nu indtil videre friholdes.

For nogle år siden var der planer om et sted i bakkerne at etablere en såkaldt skovbørnehave med det pædagogiske sigte at lære børnene mere om naturen. Et projekt, der imidlertid, uden at Lodsejersammenslutningen var involveret heri, ikke blev gennemført.

Den 17. juni 1993 gav Lokalkontoret i Sulsted Aalborg Kommunes skoleforvaltning "tidsbegrænset zonetilladelse til at anvende Katedralskolens lejrhytte, Søbusevej 61, til skovbørnehave".

Sammenslutningen undersøgte forholdet nærmere og fandt frem til, at denne såkaldte skovbørnehave ikke havde noget pædagogisk sigte, som var knyttet til skoven, men udelukkende skulle tjene til at aflaste Grindsted børnehave lokalemæssigt ved, at 15-18 børn blev flyttet fra Grindsted til Katedralskolens hytte og fragtet frem og tilbage med bus hver dag.

Efter enighed herom i Sammenslutningens bestyrelse klagede Sammenslutningen over zonetilladelsen og begrundede klagen med frygt for kraftigt forøget publikumstryk på området omkring hytten, stor slitage på vejene, og til at der ikke var nogen pædagogisk begrundelse for tilladelsen.

Hedeselskabet, der ejer hytten og grunden, hvorpå den ligger, var ikke blevet spurgt til råds, inden tilladelsen blev givet, og indgav sin egen klage. Hedeselskabet og Lodsejersammenslutningen holdt hinanden underrettet om sagsforløbet.

Den 9. september 1993 meddelte Aalborg Kommune, at projektet var opgivet på grund af modstanden fra Lodsejersammenslutningen.

DET HISTORISKE:

Lodsejersammenslutningen er nu medlem af de 2 historiske foreninger, der dækker området, nemlig Egnsmindesamlingen for Sulsted og Ajstrup Sogne og Horsens-Hammer Hjemstavnsforening, ud fra en vurdering af, at Sammenslutningen har interesse i om muligt både at styrke og at følge med i arbejdet i disse 2 historiske sammenslutninger.

REPRESENTATION:

Den 31. maj 1993 fratrådte skovrider E. Scheurer som chef for Nordjyllands Skovdistrikt, og stillingen blev overtaget af skovrider Lars Eskild Jensen. Skovrider Scheurer fratrådte dog ikke som direktør for Hammer Bakker Skov. Der blev holdt reception på Skydepavillonen den 10. juni 1993, hvor Sammenslutningen var repræsenteret af Ebbe Gotfredsen, Niels Nielsen og mig.

Hvert år holdes en såkaldt garnisonsjagt på øvelsesområdet vest for kasernen, hvor repræsentanter for dem, der lægger øvelsesterræn til, indbydes. Jeg havde fornøjelsen af at repræsentere Lodsejersammenslutningen på jagten, der blev holdt lørdag den 16. oktober 1993.

FYSISK PLANLÆGNING:

Lodsejersammenslutningen har ikke kastet sig ud i forsøg på at påvirke den overordnede fysiske planlægning, som vedrører Hammer Bakker. Fremtidige bestyrelser må vurdere, om der er behov for og kapacitet til noget sådant.

Det er oplagt, at den overordnede planlægning påvirker forholdene i bakkerne og også kan få ganske konkret betydning for enkeltlodsejere.

Et eksempel her på er cykelstien gennem bakkernes sydøstlige del.

Et andet eksempel, som måske har væsentlig større interesse for mange lodsejere, er Regionplan 93's udpegning af områder, hvor skovtilplantning er uønsket (hvilket er tilfældet for en meget stor del af bakkernes sydøstlige område og for et væsentligt areal i den centra-

le del af bakkernes sydlige halvdel). I disse områder gælder der for landbrugsejendomme forbud mod skovtilplantning, dog således at bestående skove og fredskovspligtige arealer kan drives som hidtil. Amtsrådet har mulighed for i visse tilfælde og efter en konkret vurdering at dispensere fra det generelle forbud mod skovrejsning i områder, hvor skovrejsning er uønsket. Det gælder f.eks. for områder, der alene er udpeget på grund af fredning. Hvis en tilplantning af arealer er i overensstemmelse med fredningen, sigter udpegningen ikke på at begrænse dette yderligere. Der vil også kunne dispenseres i områder, der alene er udpeget på grund af beskyttede naturtyper, hvis tilplantningen kan ske i overensstemmelse med Naturbeskyttelseslovens bestemmelser. Endelig vil en dispensation fra tilplantningsforbudet kunne ske i naturområder, hvis de landskabelige og biologiske forhold forbedres ved en mindre tilplantning.

Tilplantning med henblik på dyrkning af pyntegrønt og juletræer vil næsten altid være i strid med intentionerne for områder, hvor skovtilplantning er uønsket. En sådan tilplantning anses imidlertid ikke for skovtilplantning og er derfor ikke omfattet af forbudsbestemmelserne. Man skal imidlertid være opmærksom på, at dyrkning af pyntegrønt og juletræer ofte ikke må finde sted i fredninger og arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens generelle beskyttelse.

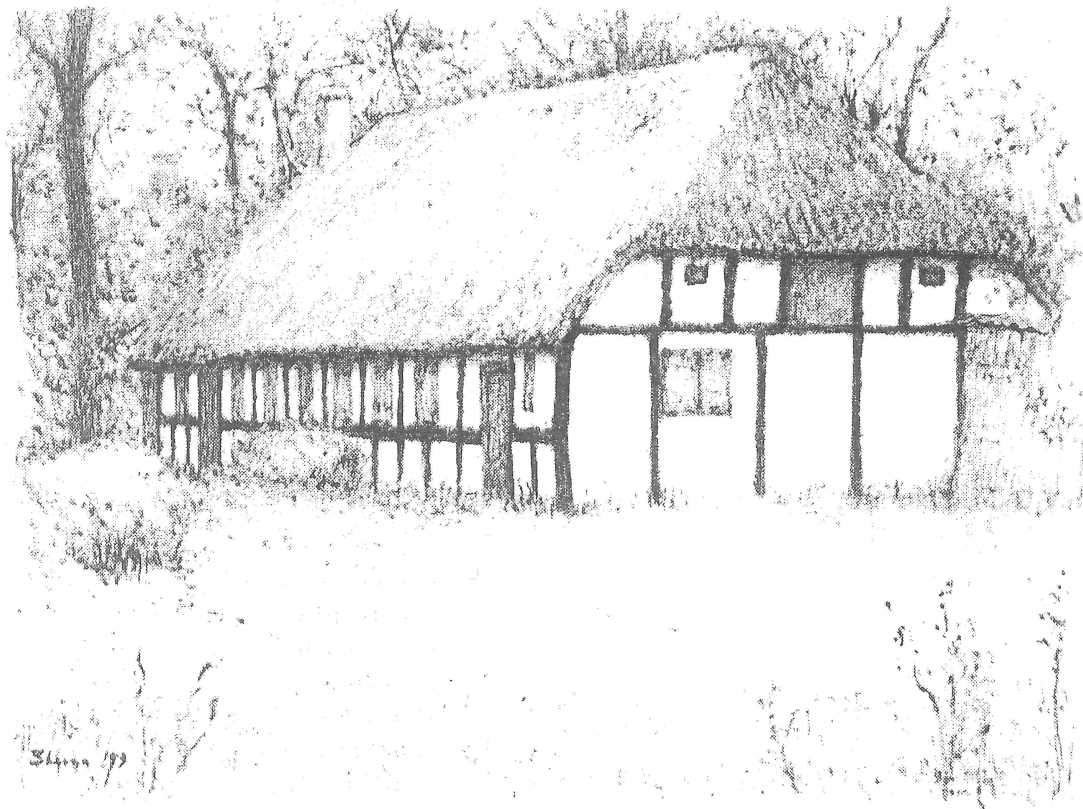
Plantning af hegn og lignende er ikke omfattet af forbudet mod skovtilplantning.

Når jeg omtaler denne del af Regionplan 93, selv om Lodsejersammenslutningen ikke har arbejdet med den, er det dels fordi, planen som nævnt kan have ganske praktisk betydning for mange lodsejere, og at det derfor måske kan være en ide at anskaffe planen, dels for at nævne, at selv om Lodsejersammenslutningen har en bredtfavnende formålsbestemmelse, så hviler arbejdet på frivillighed og sker med begrænset kapacitet, hvorfor væsentlige forhold, der falder indenfor Sammenslutningens interessefelt, ikke nødvendigvis bliver behandlet af Sammenslutningen. Det er derfor væsentligt, at den enkelte lodsejer selv holder sig orienteret om offentlig planlægning, der har betydning for hans ejendom. Sammenslutningens bestyrelse modtager så gerne sådanne oplysninger til eventuel videre behandling eller formidling.

AFSLUTNING:

Også i år har det været et privilegium og en fornøjelse at arbejde for Lodsejersammenslutningen og at samarbejde med den øvrige bestyrelse. Tak til Jens Anderberg og Jan Kristensen, som nu udtræder af bestyrelsen, for jeres arbejde fra Sammenslutningens stiftelse og til nu.

Tage Kragbak

Mikkel Jens' hus.
Tomten er beliggende ved Stapis.

Stapris.

I 1981 blev stuehuset til Østre Stapris nedrevet. Huset er oplyst bygget i 1688, og var dermed et af de ældste huse i Hammer Bakker. Desværre var det gamle lerklinede bindingsværkshus så medtaget, at det ville koste tæt på 500.000 kr. at bringe det tilbage til en tilstand hvor det kunne bevares. Og de penge kunne ikke findes. Huset blev således 303 år gammelt.

Oprindeligt var der kun en Staprisgård der blev betragtet som en helgård, hørende under Sulsted by. Men allerede i 1553 kan det af præsteindberetningen ses, at gården nu var delt i en Store- og Lille Stapris, og det kan samtidigt ses, at de tilsammen ydede hoveri og landgilde fælles. I 1688 blev Store Stapris igen delt, denne gang i to lige store gårde hver på 33 tdr. land. Lille Stapris oplyses at have 16.4 tdr. land under plov, foruden udmarkerne. I 1683 oplystes det, at Store Stapris havde en besætning på en hoppe en ko samt et svin, mens Lille Stapris havde en ko.

Stapris hørte oprindeligt under Langelund ejerlav, som dækkede hele det nordvestlige område af Hammer Bakker. Tilblivelsen af Langelund fortæller sig i historiens mørke. Men at en storbonde har haft sin gård ca. 300 meter øst for Sulsted Kirke er temmeligt sikkert. Han har sandsynligvis ladet bygge en trækirke på det gamle hedenske offersted. Navnet Lunden giver os en anelse herom.

Og denne kirke er så senere blevet erstattet af stenkirken.

Storbonden har udflyttet sin gård til Ellekyer, men har beholdt ejerskabet af Langelund.

Sulsted Kirke har den dag idag matrikelnummer Langelund 1 b, mens Langelunds gårdtomt har matrikelnummer 1 a. Gård og kirke har hørt sammen.

Det må formodes, at storbonden på Langelund er udflyttet til Elkjær før stenkirken er bygget omkring år 1200. Men han har beholdt patronatet for Sulsted Kirke. Og han har beholdt ejerskabet af Langelund ejerlaug, og har haft bønderne her som fæstebønder. Den første ejer til Elkjær og Langelund vi kender, er Erik Menveds drost Niels Olufsen. Ca. 1320 overtager Erik Menved skødet på Elkjær. Den 28 April 1355 erklærede Valdemar Atterdag Elkjær med tilhørende gårde for hans, men snart optræder Brune Erik Eriksen som ejer af Elkjær.

Matrikelnavnet Langelund er den dag idag bevaret i Staprisgaardenes matrikelskort.

Og navnet Langelund videreføres i nutiden, idet den udflyttede Østre Stapris idag bærer navnet.

Stednavnet Stapris er også ganske gammelt. I markbogen af 1662 benævnes stedet som Stap Riis, og der henvises til, at der ligger et ellekrat ved gården. En antagelse går ud på, at stedet omkring og før vikingetiden, har været et færgested. "Sta" skulle så betyde at man har ventet ved ellersisningen for sejlads fra Hammerknuden og mod nord. Og en ældgammel vej er gået fra Kongevejen igennem bakkerne til området ved Sulsted Kirke.

Ejere.

Den første ejer af Stapris vi kan finde navn på, hed Jens Simonsen. Han nævnes i 1580 og i 1610 som fæster til Elkjær. Han ejer både Store og Lille Stapris, men han bor på Store Stapris. I 1631 har hans søn Simon Jensen overtaget Store Stapris, mens Lille Stapris nu ejes af Christen Pedersen.

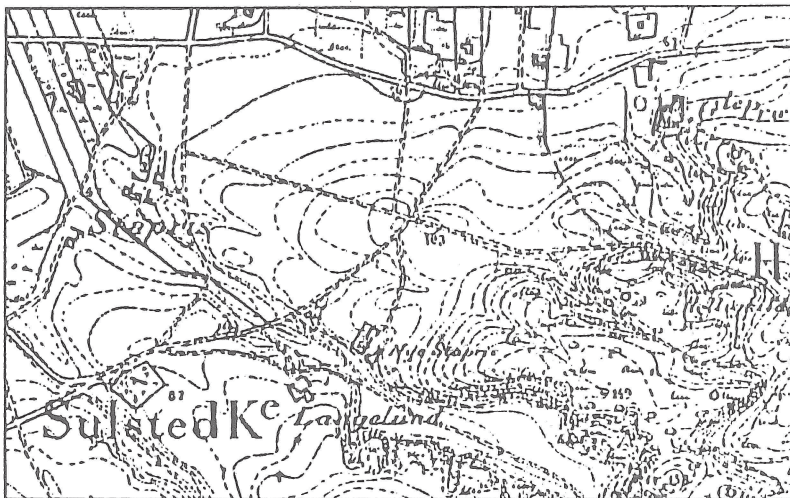
En af de mere kendte Stapris-mænd var Lars Nielsen. Han var søn af Vester Niels Lauritsen på Toftegaarden i Sulsted. Han overtog Store Stapris ca. 1650, og sad som ejer af denne frem til 1690. I sine unge dage havde han været ridefoged på Elkjær mens han i sit senere liv ofte var meddommer (nævning) på Kjær Herreds ting tillige med at han også flere gange fungerede som herredsfoged på tinget. Lars Nielsen førte iøvringt en langvarig proces mod sit gamle herskab på Elkjær, idet den nye ridefoged på Elkjær krævede at han skulle svare landgilde og hoveri som af en helgaard. Lars Nielsen hævdede, at den landgilde der svaredes af Lille Stapris skulle regnes fra. Den 31 januar 1660 aflagde 2 gamle mænd, Simon Laursen fra Sulsted og Lars Nielsen fra Søegaard, deres "højeste ed" på, at de kunne mindes 50 år tilbage hvor salig Jens Simonsen havde begge Staprisgaarde som en helgård. Samme dag vidnede den over 90-årige Christen Ibsen i Østbjerg, at han kunne huske 80 år tilbage - og da havde salig Jens Simonsen begge Stapriser for een gårds afgift. Lars Nielsen var gift med Inger Bertelsdatter fra Vesterholm Bundgaard. De fik mange børn, hvoraf to af dem var Bertel og Niels Lauritsen. De fik hver en halvdel af Store Stapris, hvorefter der nu var tre Staprisgaarde.

Mange ejere passerede nu igennem de næste århundrede. I 1925 udflyttede Jens Christensen Aaen, Østre Stapris ud til landevejen hvor den ligger i dag under navnet Langelund. Udløngerne til den gamle gård blev revet ned, mens stuehuset forblev som aftægts hus. Den sidste beboer af det gamle stuehus blev Jens Jørgensen, Mikkels Jens som han blev kaldt.

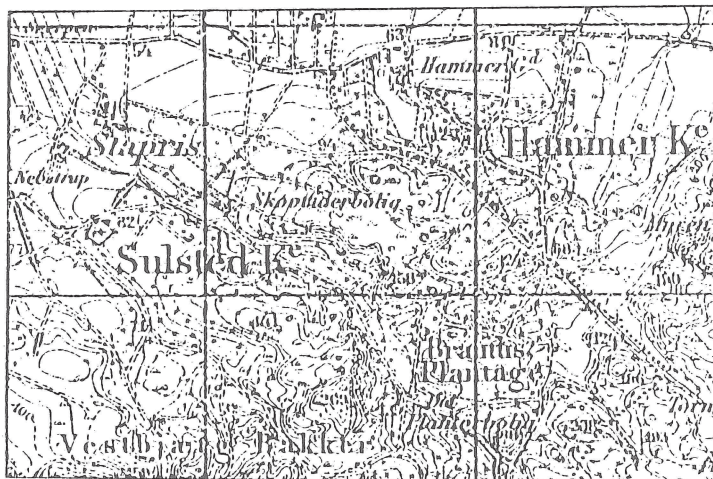
Vestre Stapris har bevaret sit gamle stuehus som er et langhus, bygget omkring år. 1700. Omkring 1925 blev stråtaget erstattet af cementtegl. Den sidste som drev Vestre Stapris som gård var Christian P. Jensen. Han købte gården i 1927 og solgte den i 1963 til nuværende ejer som skriver disse linier.

Lille Stapris bærer idag navnet Stapris, kort og godt. Den blev i mange år i dette århundrede drevet af sognefogeden Peter Thorup og hans kone Mary, som idag bor i aftægtsboligen ved Sulsted Kirke. Gården ejes idag af Per og Kirsten Wittrup. Sidstnævnte er datter af Peter og Mary Thorup.

Stapris svarede iøvrigt ikke kirketiende, men bispetiende omfattende - Store Stapris: 11 skp. rug, 10 skp. byg samt 4 skp. havre.
- Lille Stapris: 4 skp. rug, 3 skp. byg samt 1 skp. havre.
En oplysning vi får fra Lars Nielsens dommervirksomhed omkring 1680.

Kort fra 1885. Bemærk at Langelund endnu er indtegnet med bygninger. Hammergaard hedder på dette tidspunkt Gammel Præstegaard!

Kort fra 1923. Østre Ståpris er endnu ikke udflyttet.

Vodskov-Østervraa-banen.

I 1871 var banestrækningen Aalborg-Hjørring-Frederikshavn færdigbygget, og den jyske længdebane var en realitet. Samtidigt med at denne bane blev bygget og i årene derefter, fæg det med baneplaner hen over landet. Alle ville have en jernbane til deres by og egn.

Det kan i dag være vanskeligt at forstå den vældige interesse og den store begejstring, der blev lagt for dagen i arbejdet for at få en jernbane til det lokale område. Man må huske på, at da banerne blev bygget i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet, kendte man for landjordens vedkommende kun til transport pr. hestevogn. Man så derfor hurtigt, at de transportmuligheder, der lå i jernbanerne, kunne blive et vældigt løft for by og egn, såvel for erhvervslivet som for den enkelte borger.

Også vor egn fik sin andel af de nye jernbaner. Sulsted fik jo allerede sin station da længdebanen nåede herop i 1871. Vodskov fik station i 1899, da Søby-banen blev indviet, og Uggerhalne station så dagens lys i 1924, da Vodskov-Østervraa-banen blev indviet.

På Horsens-Hammer lokalhistorisk arkiv har man liggende et målebordsblad fra 1885. Herpå er indtegnet linieføringen for såvel Søby-banen som Østervraa-banen. Ejendommeligt at tænke sig, at Østervraa-banen også er med på kortet fra 1885. Denne bane var dog først færdigbygget i 1924. Når banen blev så sent færdig som tilfældet var, skyldtes det først og fremmest 1.verdenskrig. Jernbaneskinneerne var bestilt i Tyskland, men da man skulle til at lave dem, havde man på grund af krigen andre ting at bruge jernet til.

Omkring 1920 kunne man igen få jernbaneskinneer, men på det tidspunkt kom der et vældigt prisfald, hvorfor man ventede indtil 1922 med at købe ind. Den 20.maj 1924 blev banen indviet. Den fik kun en kort levetid, idet den blev nedlagt allerede i 1950. En enkelt af vognene fra Østervraa-banen eksisterer dog fortsat. Den indgår i den veteranbane, som Dansk Jernbaneklub driver i Aalborg. Uden på vognen ses dens gamle vognnummer: VØ - D 16.

Vodskov-Østervraa-banen havde i Vodskov fælles station med Sæby-banen. De to baner ejede hver halvdel af stationen. Østervraa-togene havde fællesperron med Sæby-togene: Sæby-togene holdt ud for stationsbygningen ved perronens sydside. Østervraa-togene holdt øst for stationsbygningen ved perronens nordside. I Vodskov blev der opført en remise, og denne remise står stadig på sin gamle plads. For enden af VØ's perronspor lå en drejeskive. Vodskov'boere, der har haft deres drengear samtidigt med VØ-banen, kan berette om dejlige oplevelser, når de fik lov til at hjælpe med at vende lokomotiverne. Det skete jo med håndkraft, så en kunne måske også hjælpe til, når drejeskiven var i brug.

Sæby-banen og Østervraa-banen fulgtes ad nogle få hundrede meter fra Vodskov station. Derefter drejede de i hver sin retning. VØ-banen fortsatte på en dæmning, der var anlagt over en lav strækning. Derefter krydsede banen den gamle hovedvej netop der, hvor vi i dag har indkørselsvejen til Attruphøj. Fra omkring Attruphøj fortsatte banen mod næste station: Uggerhalne, der dengang var en meget lille bebyggelse. Stationsbygningen i Uggerhalne ligger der stadigvæk (for enden af Ledvej). Mellem Vodskov og Uggerhalne blev der i 1929 anlagt et trinbræt - kaldet "Skytteplantagen" - tæt ved det daværende traktørsted "Skytten".

NB. Østervraa-banens skinner er for længst fjernet, men selve banestrækningen gennem hjørnet af Hammer Bakker er der stadig og ligger i dag hen som en skovvej. Prøv en spadseretur på denne vej. Start f.eks. ved Attruphøj. En dejlig tur. Læg også mærke til det arbejde der i sin tid blev lavet for at jævne ud til et plant banelegeme.

Johs. Høgsted Jensen.

MINDER FRA HAMMER BAKKER.

Jeg har tænkt mig en tur i Hammer Bakker, selv om jeg ikke længere er så svær til bens, idet jeg nærmer mig de 82 år.

Jeg begynder ved kirken, hvor jeg vil se til et par grave; der er først fætter Tinus og min gamle ven lærer Ersted og enkelte flere. Her ved kirken går jeg til højre ind i bakkerne og noget af det første, som jeg ser, er navnet på min første kærlighed. Jeg glemmer aldrig mit første kys på kinden; hun kurerede mig for strubehoste, som var ved at kvæle mig. Jeg var 7 år, og min elskede var vel 30-40 år. Det var læge Bodil Hjort, som var læge på Andssvageanstalten, som det hed dengang.

Jeg synes egentlig at benene ter sig helt godt, så jeg bestemmer mig for at gå lidt længere. På den anden side af bakken ser jeg til venstre tre huspladser. På den første boede i min barndomstid Gjelbo-Karen. Hun havde et par får og en lille hund. Lidt længere fra vejen er der endnu en hustomt, hvor vi hvert år så to påskeliljer og et par stikkelsesbærbuske. Nu 70 år senere så jeg i foråret igen, at de to påskeliljer havde kæmpet sig igennem det hårde tætte græsrag.

Her boede der før min tid et par mennesker, som blev kaldt Pæglsmanden og hans kone Pægls-Trine. Manden har jeg aldrig set, men Trine husker jeg som et lattermildt menneske. Jeg var med mor til købmanden i Vestbjerg, hvor Pægls-Trine boede i et lille stråttækt hus. Hun fortalte, at hun havde haft besøg af to personer fra en eller anden religiøs bevægelse, som stærkt bad hende om at blive omvendt. Trine snurrede to gange rundt, og mens hun morede sig kosteligt, bad hun de to personer om at forsvinde.

Trine og Pæglsmanden havde en åndssvag søn, som aldrig generede nogen. En gang skulle han være alene hjemme, mens Trine og manden skulle til byen. Da de kom hjem, mødte der dem et frygteligt syn. Deres søn, som på det tidspunkt var omkring 17 år, havde vendt alle familiebillederne med bagsiden ud af. Med et billede af Kristus som model havde han hængt sig i en loftskrog efter først at have stukket en kniv i siden på sig selv. Denne begivenhed må have fundet sted i slutningen af 1800-tallet.

Nu er jeg efterhånden kommet så langt mod nord, at jeg skulle kunne finde resterne af Grønlænder-Hans' hule. Grønlænder-Hans var pæredansk; var luddoven, elskede flasker og levede af at binde riskurve af gyvelris.

I nærheden boede Signe Estrup. Hun havde ikke set grønlænderen i lang tid og gik over for at se, om han var blevet syg. Det viste sig, at han var temmelig dårlig, hvorfor hun tog ham med sig hjem, men hun slap aldrig af ned ham igen.

Jeg ved ikke, hvad der blev af de to mennesker, men jeg har siden truffet en mand i Aalborg, som ved noget om grønlænderen, men det fortæller jeg om i næste brev.

De bedste hilsner

Peter Larsen
førhen Hammer Bakker

PS. Peter Larsen er født i Gandrup 1912 og er opvokset i Hammer Bakker. Han har skrevet sine erindringer i "Barn af Vendsyssel" IX udgivet af Lions Club 1993.

Hammer Bakker kan gå i blodet.

Jeg er en af de personer som ret ofte kommer halsende rundt i Hammer Bakker med et O-kort i hånden, ikke så meget for at finde vej men mere for at finde "gamle dage". Oftest er det emner fra Hammer Bakker-bogen. Men for et par år siden var jeg så heldig, at komme i forbindelse med en datter til den første plantør som Harald Branth ansatte. Denne datter har nedskrevet sine barndoms erindringer. Her et kort uddrag fra erindringerne.

Der var et sted i skoven, hvor der voksede høje smukke bøgetræer op ad en skrænt og dannede en rundkreds, i midten blev træerne fældet, så der blev en stor åben plads. På denne skønne grønne plads blev der i mange år afholdt grundlovs møder den 5. juni med Dannebrog hejst i midten. Det var en stor festdag, der kom mange mennesker fra omegnen, de kom til fods, på cykel eller i hestevogn, hvor hestene blev opstaldet ved plantørboligen. Far havde lavet en åben stald, med en lang krybbe og en solid jernring i hver bås, hvor de kunne binde hestene til, så stod de godt og gumlede i muleposen med foder i. Der blev holdt taler, der var nok af venstrefolk, sunget fædrelandssange og altid den obligatoriske "Jeg elsker de grønne lunde" - senere blev så de medbragte madpakker spist, mens snakken gik livligt om vejr, vind og høstudsigter. Politik skulle også diskuteres og det var ikke altid de kunne blive enige i den henseende. Men en god grundlovsfest kunne de blive enige om, at de havde haft her.

Efter at have læst dette blev jeg selvfølgelig nysgerrig og ville finde festpladsen. Først plantørboligen som har navnet Dal og findes øst for Spindebakke på Hedins gamle kort over Hammer Bakker. Festpladsen fandt jeg, ved at følge den vej som går ind i skoven lige ved siden af AMU-centrets arbejdsskur. Tag bladet i hånden, sidst i maj først i juni, og gør jer selv den tjeneste at gå en tur ind på festpladsen. Når I står på festpladsen, så læs ovenstående igen... Og har I det ligesom jeg vil I opleve at stå midt i en grundlovsfest år 1910.

GO' TUR

HILSEN
ANTON THØGER LARSEN
SKOVLUND VODSKOV

**Prøv en ny
PARTNER**

**Græs-
trimmer/
buskrydder**

Rydder græs, buske
og småtræer
på vanskeligt
tilgængelige steder.

Priser
fra
kun **675,-**
Excl. moms.

**PARTNER
345**
motorsav med 18"
sværd **1395,-**
Excl. moms

Prøv den
hos
Fagmanden

**Pi Skov
værktøj**

Thistedvej 100 - 9400 Nørresunby
98 17 27 33

Altid brugte save på lager.

**KURT'S SAVVÆRK/
TØMMERHANDEL**

v. Kurt Jensen · Søhusevej 54 · Hammer Bakker · 9380 Vestbjerg · Tlf. 98 29 70 16

TRÆ købes, evt. på roden, også mindre partier.

OPSKÆRING af tømmer.

SALG af tømmer, brædder og lægter
direkte fra savværket.

Fredag kl. 12.00 - 18.00

Lørdag kl. 08.00 - 12.00

eller efter aftale på tlf. 98 29 70 16

(bedst mellem kl. 18 - 20).

LØVFALDSTUR DEN 3. SEPTEMBER 1994.

Bestyrelsen har besluttet, at vi i år skal på løvfaldstur i Hammer Bakker. Vi mødes kl. 12 på parkeringspladsen ved Brødlandshus, hvor Aalborg kommunes naturvejleder Esben Buch og Aalborg kommunes skytte K. Godiksen vil lede os ud i bakkerne.

De vil fortælle os om bær og planter som bl.a. er gode til kryddersnaps, samt om spisesvampe og lignende.

Medbring en god madpakke, idet vi et passende sted vil spise frokost og hygge os.

Tilmelding til Werner Davidsen, Søhusevej 85, 9310 Vodskov senest den 20. august.

TILMELDING TIL LØVFALDSTUR.

NAVN:

ANTAL:

